

“Met lvvp med is er een verlofstelsel in het leven geroepen speciaal voor personeelsleden in een situatie zoals de mijne, en nu kan ik er niet eens gebruik van maken. Ik voel me echt machteloos.”

Linde Dehantschutter, kleuterjuf

TEKST
Emma De Smet

FOTO'S
Joren De Weerd

Linde Dehantschutter

Ik voel me als langdurig zieke compleet in de steek gelaten

Wie chronisch of langdurig ziek is, kan in het onderwijs deeltijds werken onder het stelsel 'langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen' (lvvp med). Deze zomer zagen heel wat personeelsleden hun jaarlijkse aanvraag voor dat stelsel opeens geweigerd, zonder dat er iets veranderde aan hun situatie. Het overkwam ook Linde, die ons haar verhaal vertelt.

Op je 27 op pensioen

Voor de meesten onder ons betekent ziek zijn dat we even thuisblijven om beter te worden, waarna we terug zoals ervoor aan de slag kunnen. Helaas telt het onderwijs ook chronisch of langdurig zieke personeelsleden. Zij kunnen hun opdracht niet meer volledig uitoefenen, en zullen dat waarschijnlijk ook nooit meer kunnen doen. Eén van hen is Linde Dehantschutter uit Lier, een 33-jarige kleuterjuf op basisschool De Klimboom in Mortsel.

Linde kreeg in 2014 de diagnose van chronisch vermoeidheidssyndroom (cvs). “Het ging toen

eigenlijk al een hele tijd niet goed met mij”, vertelt ze. “Tijdens mijn eerste jaren in het onderwijs werkte ik nog voltijds, maar al snel werd duidelijk dat ik dat niet aankon. Ik ben erg perfectionistisch, en door stress kreeg ik lichamelijke klachten. Het begon met maagproblemen, en groeide uit tot constante pijn en vermoeidheid. Het werd zo erg dat, wanneer ik van het werk in de auto naar huis zat, mijn ogen dicht vielen aan de rode lichten. Ik kwam thuis, kroop in mijn bed, en kon voor de rest van de dag niks meer doen.”

Vroeger betekende de diagnose van langdurige ziekte dat personeelsleden niet meer gingen >>

‘Door lvvp med kreeg ik meer ademruimte en kon ik verder met mijn leven in plaats van constant thuis te zitten als jonge dertiger. Ik kon iets betekenen voor de school en de kinderen, en dat deed deugd.’

Linde Dehantschutter,
kleuterjuf

» werken en ter beschikking werden gesteld wegens ziekte. “Ik was volledig op”, vertelt Linde, “en bijna twee volledige schooljaren bleef ik thuis. Toen ik mijn ziekteperioden uiteindelijk allemaal opgebruikt had, werd mij gezegd dat ik eigenlijk nog maar één alternatief had, en dat was de pensioencommissie. Ik was toen 27, dus daar ging ik me niet zomaar bij neerleggen.”

Een nieuwe start dankzij lvvp med

Linde nam contact op met het COV, en samen met de inspraakbegeleider zocht ze uit wat haar opties waren. Zo kwam Linde in september 2015 terecht in het stelsel ‘langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen’, kortweg lvvp med. Dat stelsel werd een half jaar eerder in het leven geroepen om langdurig zieke personeelsleden te re-integreren in het onderwijs door ze de kans te geven om deeltijds (tussen de 50% en de 75% van hun opdracht) te werken. Je ontvangt dan het normale salaris voor de uren die je werkt en 60 % van het salaris voor de uren die je niet kan werken.

Dankzij lvvp med werkte Linde sindsdien 15 van de 24 uren. “Ik was blij dat ik deeltijds aan de slag kon op school, ook al betekende dat dat ik in de namiddag moest slapen. De pijn en vermoeid-

heid waren niet verdwenen, maar door lvvp med kreeg ik meer ademruimte en kon ik verder met mijn leven in plaats van constant thuis te zitten als jonge dertiger.”

10 minuten binnen bij de dokter die dossier niet las

Het verlofstelsel lvvp med moet elk jaar opnieuw worden aangevraagd. Een controlearts evalueert dan het dossier, bekijkt of er zich veranderingen voordeden en beslist of het personeelslid recht heeft op een verlenging. Daar liep het dit jaar voor Linde, en samen met haar vele anderen, mis. Deze zomer kregen de onderwijsvakbonden veel ongeruste telefoons. Het aantal weigeringen voor het stelsel is namelijk aanzienlijk gestegen. Dat blijkt ook uit cijfers die het COV eind augustus opvroeg. Dit jaar waren er 430 weigeringen op 1.818 aanvragen, wat neerkomt op 23,7 procent. In 2019 werd 4,4 procent van de aanvragen geweigerd, in 2018 was dat 4,8 procent.

Ook Lindes aanvraag werd in juni geweigerd door de controlearts. De manier waarop dat gebeurde, is op zijn minst bedenkelijk te noemen. “De arts had mijn dossier zelfs niet gelezen. Ik ben amper 10 minuten binnen geweest en hij heeft me geen enkele vraag gesteld over mijn gezondheidsto-

stand.” Toen de dokter zei dat ze geen gebruik meer kon maken van lvvp med, ging Linde in de verdediging. “Ik wees hem erop dat mijn aanvraag al vier keer aanvaard was en vroeg hem waarom dat nu, zonder dat er iets veranderde aan mijn medische of professionele situatie, niet het geval was. Ik zei hem ook dat dit serieuze financiële gevolgen zou hebben voor mij. Ik ben alleenstaand, moet een huis afbetalen, en heb veel medische kosten door kinesithérapie, sessies bij de psycholoog en medicijnen. De dokter antwoordde doodgevoerd dat hij geen tijd had voor mij, deed de deur open en gebaarde dat ik kon beschikken.” Linde tekende nog beroep aan, maar dat mocht niet baten. Wat haar vooral frustrert, is de willekeur waarmee deze beslissing, die een grote invloed heeft op haar leven, werd genomen. “Ik heb een collega wiens situatie vrijwel identiek is aan de mijne. Haar aanvraag werd de dag voor mijn doktersbezoek wel aanvaard. Dat is toch absurd?”

De glazen bol van de controlearts

Heel wat andere langdurig zieken maakten deze zomer iets gelijkaardigs mee, wat vragen oproept. Probeer men het lerarentekort in het onderwijs op te lossen door leerkrachten met gezondheidsklachten voltijds voor de klas te zetten? Wordt er bespaard op de kap van onze langdurig zieken? Onderwijsminister Ben Weyts verklaarde dat er “geen sprake is van een versterking van het systeem.” Hij schrijft het grote aantal geweigerde aanvragen toe aan het feit dat de artsen op een andere manier controleerden dit jaar. “Er lag meer nadruk op de voorwaarde dat er effectief geen voltijdse opname van de loopbaan meer te verwachten is”, was zijn uitleg.

De argumentatie voor de weigering was inderdaad vaak dezelfde, ook bij Linde: Het personeelslid kan niet werken onder lvvp med omdat er misschien ooit een oplossing gevonden wordt waardoor het personeelslid toch nog voltijds kan werken. De vraag is waarop de artsen zich voor deze voorspelling baseren, want voor Linde, en samen met haar vele anderen, is die oplossing er nog lang niet. “Mijn situatie is sinds 2015, toen ik wel nog in aanmerking kwam voor lvvp med, niet veranderd. Voor cvs werd in 2020 helaas geen medicijn ontwikkeld dat mijn pijn en vermoeidheid miraculeus deden verdwijnen.”

Laat wie wil en kan lesgeven dat doen!

Linde blijft, ondanks de weigering van haar aanvraag deze zomer, nu deeltijds werken. “Mijn ziekteperioden heb ik al opgebruikt. Voor de uren die ik niet werk, krijg ik dus geen salaris. Dit kan ik misschien een schooljaar volhouden, maar zowel mentaal als financieel weegt dit ontzettend zwaar op mij.” Samen met het COV onderzocht Linde andere opties om minder te kunnen werken zonder loonverlies. Zo zou ze zorgkrediet kunnen opnemen voor haar grootvader, maar dat vindt Linde geen oplossing. “Het kan niet de bedoeling zijn dat het zorgkrediet mijn ziekte opvangt. Met lvvp med daarentegen is er in 2015 een verlofstelsel in het leven geroepen speciaal voor personeelsleden in een situatie zoals de mijne, en nu kan ik er niet eens gebruik van maken. Ik voel me echt machteloos.”

Samen met Linde zullen er andere leerkrachten, die wel nog deeltijds willen en kunnen werken, waarschijnlijk uitvallen als gevolg van het grote aantal geweigerde aanvragen. Voltijds werken lukt immers niet, en deeltijds werken zonder bijkomend salaris is financieel onhoudbaar. Zeker in tijden van een dramatisch lerarentekort is het onbegrijpelijk dat mensen die willen en kunnen lesgeven daar niet de kans toe krijgen, en op jonge leeftijd gedwongen worden om op pensioen te gaan. Dit gaat volledig in tegen de wens van ons allemaal: zo veel mogelijk mensen zo lang mogelijk op een goede manier aan het werk houden.

Voor het COV is het cruciaal dat er een goede re-integratieprocedure voor langdurig zieke personeelsleden wordt uitgeschreven, met een visie op lange termijn. Dat komt niet alleen ons onderwijs ten goede, maar ook de personeelsleden. Want zij krijgen vaak niet het respect dat ze verdienen, zo getuigt ook Linde. “Elk jaar opnieuw moet je je aanvraag laten goedkeuren. Dat is stresserend, want je legt op dat moment je lot in de handen van een dokter die jou of je situatie niet eens kent. De kans bestaat ook dat een dokter je niet serieus neemt of niet gelooft, waardoor het elke keer opnieuw voelt alsof ik verantwoording moet afleggen voor mijn ziekte. En dat terwijl ik er allesbehalve voor kies om ziek te zijn of halftijds te werken. Het liefst van al stond ik gewoon voltijds voor de klas.”

Verlof verminderde prestaties

In het onderwijs bestaan er, naast lvvp med, nog andere stelsels met de naam ‘verlof verminderde prestaties’. Om verwarring te vermijden, zetten we ze graag nog even op een rijtje.

Verlof verminderde prestaties (vvp): Wil je een tijd niet of deeltijds werken? Dan kan je gebruik maken van het stelsel vvp. Je hoeft het verlof in dat geval niet te motiveren, maar je wordt niet betaald voor de uren die je niet werkt.

Verlof verminderde prestaties vanaf 55 jaar (vvp 55+): Ben je ouder dan 55 en wil je halftijds of 4/5de werken? Dan kan dit via vvp 55+. Voor de uren die je niet werkt, word je niet vergoed.

Verlof verminderde prestaties wegens ziekte (vvp ziekte): Was je een periode lang of ernstig ziek maar heb je nog ziekteperioden? Dan kan je via vvp wegens ziekte deeltijds aan de slag om je opnieuw aan te passen aan het normale arbeidsritme. Het einddoel is de volledige opname van de opdracht(en) die je uitoefende voor het ziekteverlof.

Lees ook blz. 14-15 over de stappen die het COV ondernam in dit dossier.

